Herrem, Arnhild

Fra: Elisabeth Østgaard <elisaost@gmail.com>
Sendt: 9. april 2018 12:01
Til: Per Arne Tefre; Herrem, Arnhild; byplan.postmottak@trondheim.kommune.no
Kopi: fmtlpost@fylkesmannen.no; postmottak@trondelagfylke.no
Emne: Planprogram for samlet campus - Høringsinnspill 1 fra Folkeaksjonen Bevar Høyskoleparken
Vedlegg: Inspill til planprogram av 04.04.18.pdf

Oppfølgingsflagg: Følg opp
Status for flagg: Flagget

Til Trondheim kommune og NTNU ved
Byplankontoret ved Per Arne Tefre og WSP Norge AS ved Arnhild Herrem

Vedlagt her er første høringsinnspill til planprogram for samlet campus fra Folkeaksjonen Bevar Høyskoleparken.
Ser gjerne at vi får en bekreftelse på at epost med vedlegg er mottatt.

Med hilsen
Folkeaksjonen Bevar Høyskoleparken
ved Elisabeth Østgaard

Fra Folkeaksjonen Bevar Høyskoleparken,
Kontaktperson: Elisabeth Østgaard, elisaost@gmail.com

Trondheim, 4.4.2018

Til Trondheim kommune og NTNU, v/
Byplankontoret, Per Arne Tefre, byplan.postmottak@trondheim.kommune.no og per-arne.tefre@trondheim.kommune.no og
WSP Norge AS, arnhild.herrem@wsp.com

Innspill til Planprogram for samlet campus i Trondheim - offentlig ettersyn

Folkeaksjon Bevar Høyskoleparken sender med dette et første av flere innspill til Planprogrammet. I dette brevet peker vi på at høringsmaterialet ikke er i tråd med plan- og bygningslovens krav til konsekvens-utredning for store offentlige utbyggingsprosjekt og heller ikke er i tråd med gjeldende og pågående planarbeid i Trondheim kommune. Vi mener det er vesentlige mangler og motstrid i det utrednings-materialet som er gjort, og at det mangler utredning av flere vesentlige tema nevnt i lov og forskrift. Folkeaksjonen viser til flere innspill som er gitt ved varsel om oppstart av planarbeidet og ber om at det blir utført supplerende vurderinger og utredninger FØR endelig prinsipplan kan fastsettes.

Vi ber derfor om at dette innspillet vurderes umiddelbart, for å kunne igangsette og ferdigstille helt nødvendige vurderinger før prinsipplanen skal vedtas politisk før sommeren.

Folkeaksjonen har satt seg godt inn i alt det framlagte materialet, og har studert hele Fysisk Plan utarbeidet av campusprosjektet ved NTNU. En rekke innspill både til lokaliseringsrapporten i 2016 og til oppstart av Planprogram sommeren/høsten 2017 viser til behov for gode og grundige utredninger av en rekke tema, og at slike utredninger må foreligger så tidlig som mulig i prosessen, som grunnlag for valg av konsept og prinsipper for utbygging. Vi kan ikke se at det er gjort oppsummering av innspillene. Vi kan heller ikke se at innspillene er kommentert, eller at det er gitt begrunnelser for at utredninger som er påpekt som vesentlige grunnlag, enda ikke er utført eller presentert.

Motstrid mot gjeldende og pågående planer

Folkeaksjonen Bevar Høyskoleparken ønsker å peke på at en utbygging av deler av Høyskoleparken strider imot flere grunnleggende prinsipper i kommuneplanens arealdel om grønnstruktur og ivaretakelse av kulturmiljø. Utbyggingen strider også imot nylig vedtatt Plan for friluftsliv og grønne områder og imot målsetting i nylig oppstartet planarbeid for Trondheim sentrum (prosessplan – framtidsbilder).

Begrunnelse for at det likevel legges fram utbyggingskonsept som er i strid med overordna plan kommer ikke tydelig fram i høringsmaterialet, blant annet fordi vesentlige utredninger ikke er utført. Det er heller ikke mulig å lese virkninger og verdivalg som må være gjort før utbyggingskonsept velges. Nødvendige utredninger vi peker på i neste avsnitt vil kunne tydeliggjøre virkninger av å bygge i Høyskoleparken, og gi begrunnelser for de valg som skal tas i den kommende prinsipplanen for campusutvikling.

Nødvendige utredninger

Materialet som er lagt ut på høring mangler vurderinger av flere helt essensielle tema som plan- og bygningsloven med forskrifter stiller krav om at skal utredes. Det må gjøres utredninger av følgende vesentlige tema før politikerne tar beslutning om prinsipplan med utbyggingskonsept for ny campus:

- **Tema landskap** må inngå som selvstendig vurderingstema. Virkninger for landskapet av ny bebyggelse må vurderes, spesielt virkninger når det planlegges bebyggelse i parklandskapet/vedtatt grønnstruktur i gjeldende plan. (*Til info: se vedlegg med begrunnelser og foto - Høyskoleparken sør, Hestehagelunden (O)*)

- **Opplevelseskvaliteter slik de er beskrevet i Plan for friluftsliv og grønne** områder må registreres og virkninger for disse kvalitetene må vurderes, spesielt virkninger for kvaliteter i Høyskoleparken. Dette må gjøres FØR prinsipplan med aktuelle utbyggingstomter fastsettes, gjerne som del av VPOR. (*Til info: se vedlegg om Plan for friluftsliv og grønne områder med begrunnelser og foto fra Høyskoleparken og Gløshaugen i dag*)

- **Sol- og skyggevirkninger** må vises for de byrommene og parkarealene som kan bli berørt av utbyggingsalternativene FØR prinsipplan fastsettes gjerne som del av VPOR. Høringsmaterialet verken omtaler eller illustrerer vesentlig reduserte solforhold i parken, og lange skygger i vestskråningen vinterstid som følge av planlagt utbygging. Byrommene og parkene benyttes hele året, og spesielt Høyskoleparken med Vestskråningen og Hestehagelunden brukes mye vinterstid. Det må lages sol- og skyggevirkninger også for vinterhalvåret, for november, januar og februar, når Vestskråningen brukes til skiløyper og akebakker for både barn og unge fra barnehager/skoler, og av studenter og andre beboere på Elgeseter. Sol- og skyggevirkninger er heller ikke belyst for «erstatningsareal» som nevnes i Fysisk plan, der de fleste arealene er flate områder som ligger mot nord, med 4-5 etasjes bygninger mot sør og øst. (*Til info: se vedlegg med nye sol- og skyggestudier.*)

- Veiledende program for offentlige rom (VPOR) må lages og legges fram FØR eller seinest samtidig med fastsettelse av planprogram for samlet campus og prinsipplan. Rådmannen foreslår at VPOR skal utarbeides «for å sikre sammenheng og helhetlige løsninger for byrom og forbindelser, bearbeidelse av grøntareal og generelle kvaliteter i området». Det er da helt essensielt at VPOR foreligger FØR eller samtidig med at prinsipplan med utbyggingskonsept vedtas, for å vise at konseptet virkelig sikrer sammenhenger og kvaliteter. Spesielt når det er åpnet for å vurdere bygging i Høyskoleparken, som er det offentlige rommet med aller største betydning i bydelen, og som har og gir en sammenhengende grønnstruktur gjennom hele bydelen. Det er ikke tilstrekkelig at VPOR foreligger når første reguleringsplan skal igangsettes.

- Arealregnskap som viser hvor mye tilgjengelig uteareal ansatte, studenter og beboere i Elgeseter bydel har i nærmiljøet i dag, i henhold til krav i kommuneplanens arealdel, og hvor mye uteareal ansatte, studenter og beboere i Elgeseter bydel vil ha etter at samlet campus med minimum nye 90 000 kvm BRA er bygget ut, i henhold til krav i kommuneplanens arealdel. Dersom krav til uteareal for beboere i bydelen ikke tilfredsstiller krav gitt i kommuneplanens arealdel, må det framlegges en strategi for hvordan dette skal kompenseres, ev. vises til reelle erstatningsareal utenfor bydelen. (*Til info: I tillegg til krav i kommuneplanens arealdel, vises et til målsetting i planarbeidet* Trondheim sentrum - framtidsbilder, *med delmål som …en by der befolkningen får bedre folkehelse gjennom å legge til rette for økt daglig fysisk aktivitet …et attraktivt og levende sentrum.. gjøre det triveligere å gå og oppholde seg der, ...flere boliger og stabilt bomiljø... med mer variert boligtilbud og bedre utearealer*)

Med hilsen

Folkeaksjonen Bevar Høyskoleparken

Kopi til Fylkesmannen i Trøndelag og Trøndelag Fylkeskommunen

Vedlegg med begrunnelser og foto

Om Plan for friluftsliv og grønne områder:

Bystyret i Trondheim vedtok så seint som i oktober 2017 Plan for friluftsliv og grønne områder. I temaark Kvaliteter står det hvilke opplevelser og kvaliteter det ønskes i byens parker og byrom: Artsrikdom, Løkke, Prydpark, Slette, Skog, Lekfylt samvær, Kulturhistorikk, Villmark, Ro og Stillhet. I planen er det også vist at Elgeseter bydel har høy befolkningstetthet, og underskudd på leke- og rekreasjonsareal). Planen er ikke nevnt i Rådmannens saksframlegg. **Planen forutsetter registreringer av opplevelseskvaliteter i områder som blir berørt av/inngår i nye utbyggingsplaner, og det skal utredes hvordan ny utbygging kan forsterke eller supplere de kvalitetene som måtte finnes.** Det forventes at en så stor og seriøs aktør som ntnu, i samarbeid med Trondheim kommune selv, skal følge opp gjeldende og nylig vedtatte planer. Spesielt når utbyggingsplanene som er framlagt i så stor grad vil berører de tema den nylig vedtatte planen omhandler.

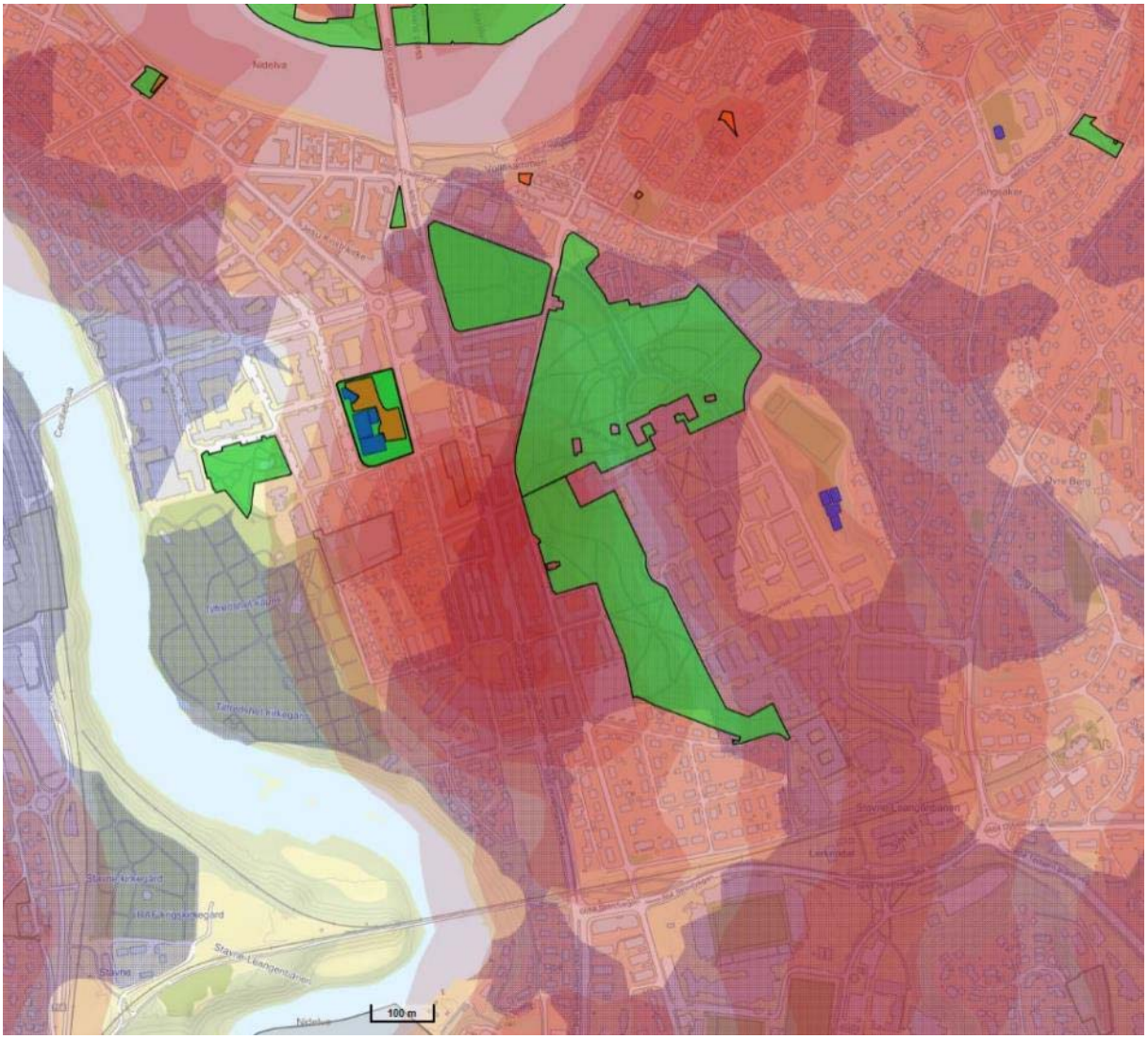

Utklipp fra Plan for friluftsliv og grønne områder. Mørkest rødt viser høyest befolkningstetthet. Blålilla områder viser manglende lekeplassdekning (Høyskoleparken er ikke i kategorien lekeplass).

Det er stor sannsynlighet for at en registrering av Høyskoleparkens opplevelseskvaliteter ville kommet fram til at akkurat denne parken har alle de nevnte kvalitetene og mere til. Og at en vurdering av hva ny bebyggelse gjør med parken vil vise at å bygge i den hverken kan supplere eller forsterke de kvalitetene den

har. Hele Høyskoleparken er allerede vedtatt av politikerne som park, grønnstruktur og hensynssone for kulturmiljø, og ikke som utbyggingsområde. Dersom rådmannen tenker å vise deler av Høyskoleparken som utbyggingstomt i prinsipplan, må alle krav til vurderinger og utregninger være oppfylt, virkninger av omdisponering av parkareal må komme tydelig fram og det må foreligge en tydelig avveining av hvilke verdier og kriterier som er vektlagt ved det valget som tas. Plan for friluftsliv og grønne områder finnes på kommunens hjemmesider her, se særskilt Temaark Kvaliteter:

https://sites.google.com/trondheim.kommune.no/pfg/start

Foto fra Høyskoleparken sør, Hestehagelunden (O)

Alle foto under er fra sørlige deler av Høyskoleparken. Bildene viser de store opplevelses- og bruksverdiene som ligger i Hestehagelunden, sør i Høyskoleparken. Aktiviteter, utsyn, sollys og natur med årstidsvariasjoner, viser svært godt hvor stor betydning dette åpne parklandskapet mot sør har for bruken og opplevelsen av parken. Åpenheten med Vassfjellet i horisonten gjør at parken opplevelse **større** enn den er. En utbygging vil danne en vegg, og gjøre at parken vil virke **mindre** enn den er.

På det første bildet er det vist en rekke med kvister som viser byggelinjen for areal som er vedtatt politisk 6.3.2018, å kunne «vurdere» for utbygging.

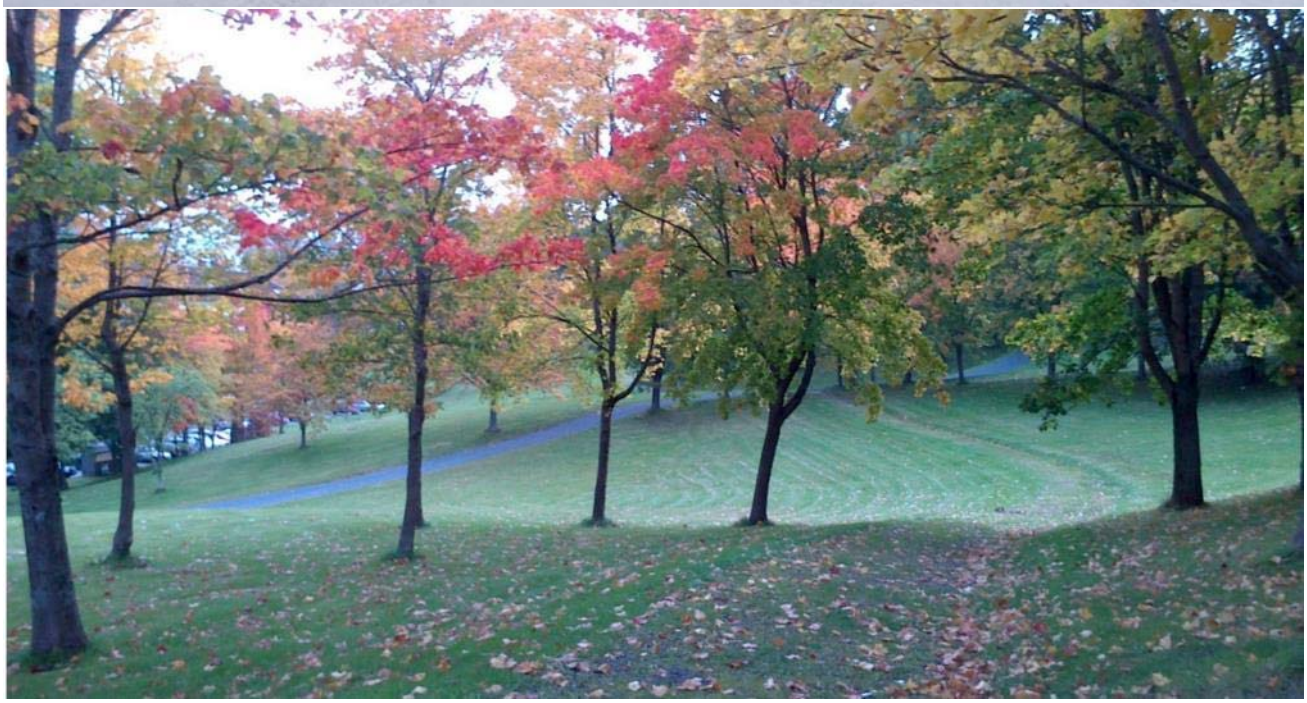

Skyggestudier fra Høyskoleparken sør, Hestehagelunden (O)

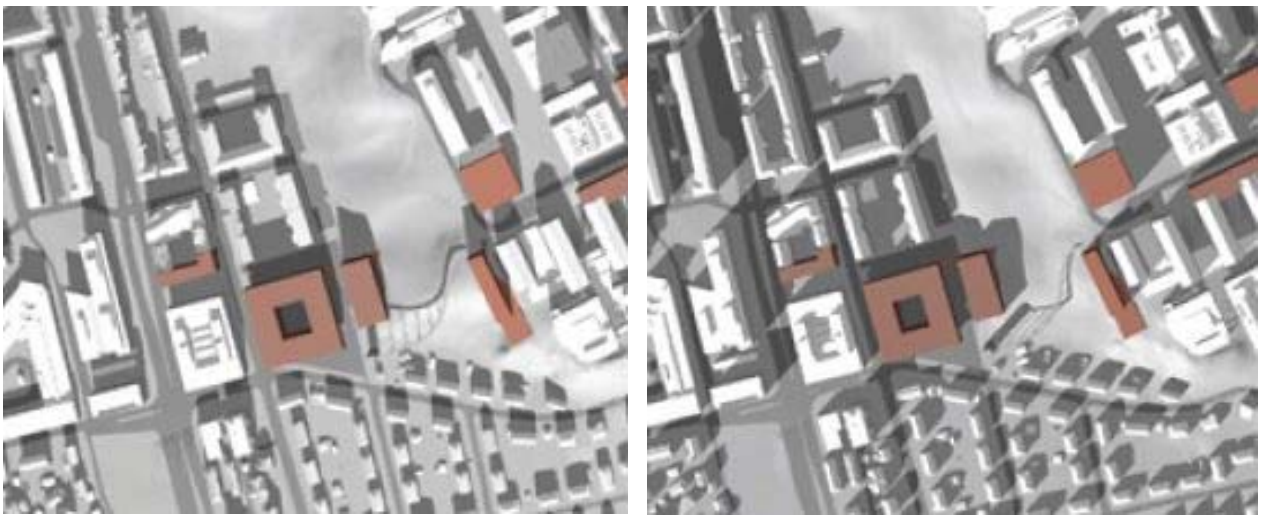

Illustrasjon viser skyggestudier laget av ntnu, Fysisk plan, for vår- og høstjevndøgn i mars/september. Kl 12 og kl 15.

Rådmannen og ntnu har ikke vist skyggestudier for vinterhalvåret når sola i sør står lavt på himmelen. Nye skyggestudier viser at en bebyggelse i 3-5 etg. i Høyskoleparken sør, vil skyggelegge store deler av Vestskråningen som i dag har sol hele vinteren på grunn av åpenheten mot sør. Skygge-studiene under viser skyggene i januar og februar kl. 12 og kl. 15. På disse tidspunkt er det ofte barn og studenter i parken, både hverdager på veg hjem fra skolen, og spesielt i helgene, da området er attraktivt for vinterleker.

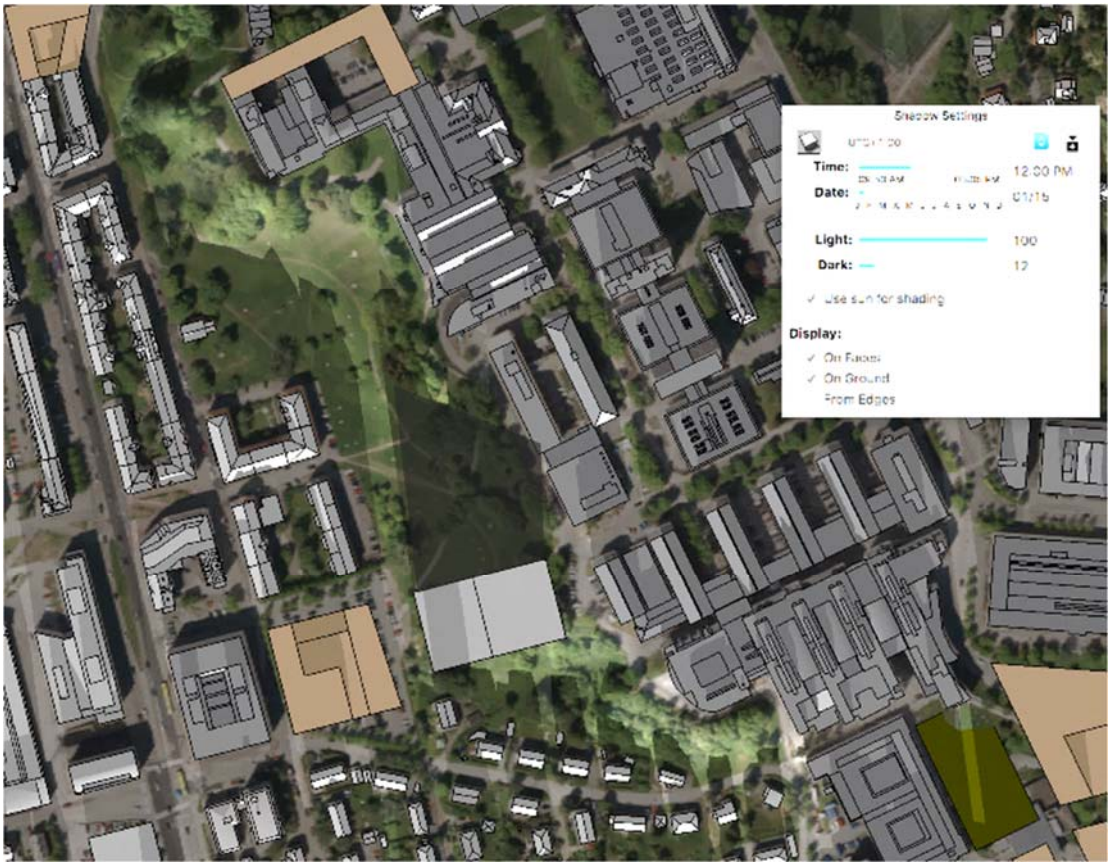

Illustrasjonen viser slagskygge med gråblå farge, av ny bebyggelse i Hestehagelunden i januar kl. 12. Store deler av Vestskråningen blir skyggelagt med ny bebyggelse på tidspunkt der mange barn, unge og studenter bruker arealene til skilek og aking.

Illustrasjonen viser slagskygge med gråblå farge, av ny bebyggelse i Hestehagelunden i februar kl. 12 og kl. 15. Store deler av Vestskråningen blir skyggelagt av ny bebyggelse på tidspunkt der mange barn, unge og studenter bruker arealene til skilek og aking.

Foto fra Gløshaugen i dag – «baksider»

- hvordan byggene vender baksida mot parkarealene, VPOR (veiledende program for offentlige rom) må beskrive hvordan slike baksider skal unngås, og samtidig sikre funksjoner som varelevering, teknisk infrastruktur, sykkelparkering, osv på en god måte.

Sørvestsiden uten en eneste inngang/utgang mot flatt plenareal og Høyskoleparken.

Bakside med og tekniske installasjoner mot Døsens dal, og nært et område vist som «erstatningsareal»

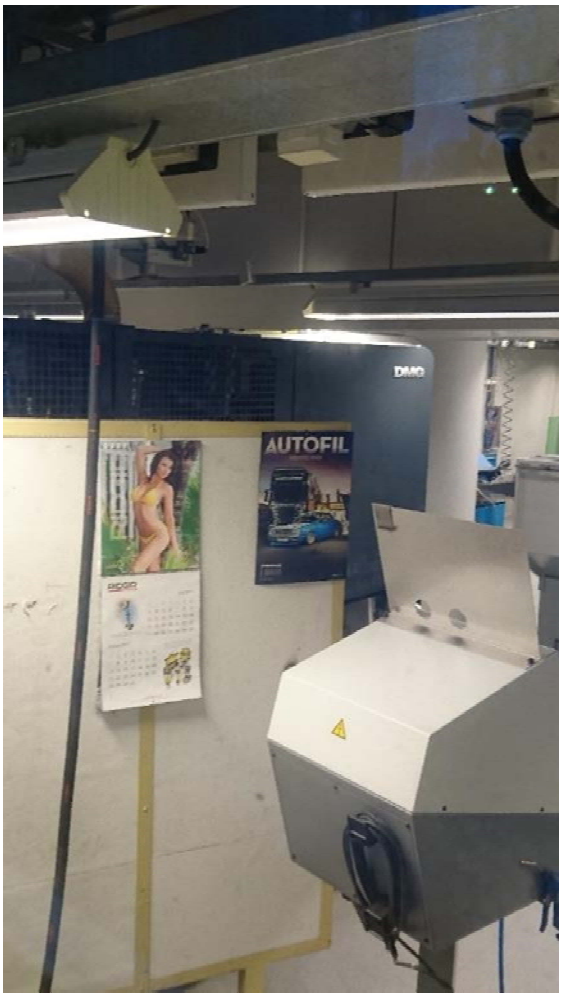

Varemottak mot vest, mot Høyskoleparken. T.h. Foto tatt inn gjennom vindu ved gangveg utenfor Realfagsbygget

Varemottak og sideinnganger mot nord, ved Bragstads plass. Også vist som «erstatningsareal»

Sem Sælands veg mellom universitetsbyggene og Høyskoleparken mot vest. Ingen forbindelse eller åpninger til parken.